

רע"פ 5561/19 - כאמלה נקלה נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 5561/19

לפני: כבוד השופט ג' קרא

המבקשת: כאמלה נקלה

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בעפ"ג 31994-04-18 מיום 15.7.2019 שניתן על ידי כב' השופטים דנה מרשק מרום, חגי טרסי ונאוה בכור ובקשה לעיכוב ביצוע פסק דין

בשם המבקשת: עו"ד נועם גוטמן

החלטה

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופטים ד' מרשק מרום, ח' טרביסי ו-נ' בכור) בעפ"ג 31994-04-18 מיום 15.7.2019, בגדרו התקבל ערעור המבקשת על גזר דינו של בית המשפט השלום ברמלה (כב' סגנית הנשיאה ל' פרנקל (שיפמן)) בת"פ 62844-02-16 מיום 5.3.2018.

רקע והליכים קודמים

1. המבקשת הורשעה, לאחר ניהול הוכחות, בביצוע עבירות של גניבה לפי סעיף 384 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין) על פי אישומים 2-6 לכתב האישום; הפרעה לשוטרת בשעתמילוי תפקידו לפי סעיף 275 לחוק העונשין; התחזות כאדם אחר לפי סעיף 441 רישא לחוק העונשין. המבקשת זוכתה מחמת הספק מעבירה

של כניסה לישראל שלא כחוק, לפי סעיף 12(1) לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952 (להלן: חוק הכניסה לישראל) על פי אישומים 1,5 ו-6 לכתב אישום.

על פי עובדות כתב האישום, ביום 29.7.2015, בשוק העירוני בעיר רמלה (להלן: השוק), נטלה המבקשת, תושבת האזור, שני ארנקים מתיק של אישה ללא הסכמתה. ביום 17.2.2016 נטלה המבקשת, בשוק, שני ארנקים מתיק של אישה ללא הסכמתה. ביום 24.2.2016 נטלה המבקשת, בשוק, שלושה טלפונים ניידים מתיקים של שלוש נשים שונות ללא הסכמתן. באותו היום, פנה שוטר למבקשת וביקש ממנה להזדהות. המבקשת סירבה להזדהות וניסתה להימלט מהמקום. השוטר אחז בידה והובילה לנקודת המשטרה. בנקודת המשטרה, התבקשה המבקשת שוב להזדהות. או אז התחזתה המבקשת לאחרת באמצעות תעודת הזהות של האחרת.

2. להשלמת התמונה יוער, כי במסגרת הטיעונים לעונש שהתקיימו בבית משפט השלום, בא כוח המבקשת לא ביקש לשלוח את המבקשת לקבלת תסקיר בעניינה, וטען כי אין לה קרובי משפחה וכי היא לבדה בעולם ואין לה תמיכה מאיש. עוד טען כי נוכח העובדה שהמבקשת תושבת האזור, ומשכך היא לא תוכל לשאת בעונש מאסר שיבוצע על דרך של עבודות שירות או של"צ, עתר בא כוחה להטיל עליה עונש מאסר על תנאי וקנס.

3. בטרם גזר את דינה של המבקשת, עמד בית משפט השלום על הערכים המוגנים שנפגעו ממעשי המבקשת ובהם הזכות לקניין וכן הזכות לפרטיות, בשל גניבת הארנקים והטלפונים הניידים; השמירה על הסדר הציבורי, שלטון החוק ורשויות אכיפת החוק, כתוצאה מעבירת ההפרעה לשוטר; הפגיעה בסדרי החוק והשלטון וכן במסמכים רשמיים של מדינת ישראל, בשל עבירת ההתחזות. עוד עמד בית המשפט על מדיניות הענישה הנוהגת ועל הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ובראשן התכנון המוקדם; והנזקים שנגרמו לקורבנות. כמו כן, עמד בית המשפט על הנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירות ובהן אי נטילת אחריות מצידה של המבקשת, גם לאחר הרשעתה; עברה הפלילי שכולל הרשעה קודמת אחת בעבירת רכוש ובעבירה על חוק הכניסה לישראל; וכן הביא בחשבון את חלוף הזמן.

לבסוף, קבע בית המשפט כי יש להשית עונש מרתיע וכי לא ניתן לסיים את ההליך ללא רכיב של מאסר מאחורי סורג ובריח וגזר על המבקשת מאסר בפועל למשך ארבעה חודשים, מאסרים על תנאי וקנס בסך של 2,500 ש"ח.

המבקשת לא השלימה עם גזר הדין והגישה ערעור על חומרת העונש.

4. בטרם ניתן פסק הדין, ציין בית המשפט המחוזי כי "לפנים משורת הדין קיבלנו את בקשת ההגנה לשלוח את המערערת [המבקשת - ג'.ק.] לקבלת תסקיר בעניינה חרף העובדה שמהלך זה לא התבקש בבית משפט קמא. מהתסקיר שהוגש לעיונו למדנו מספר דברים ובראשם כי למעשה עד היום איננו יודעים לאשורם את נסיבות חייה של המערערת, שכן היא מתארת מציאות שונה בפני גורמים שונים" ועמד על המלצת שירות המבחן לפיה יש להסתפק בענישה צופה פני עתיד והתחייבות, בהתחשב ברצונה של המבקשת להיות אזרחית ישראלית. כמו כן, שקל בית המשפט את טענות המבקשת, ובמרכזן הטענה כי לאור דו"ח "הוועדה הציבורית לביחנינות מדיניות הענישה והטיפול בעבריינים" מנובמבר 2015 (להלן: דו"ח דודנר), בג"ץ 1892/14 האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' הרלביטחון פנים (13.6.2017) (להלן: בג"ץ תנאי המחיה), נסיבות חייה הקשות והתנהגות גורמי החקירה, יש מקום, למצער, לשלוח את המבקשת לקבלת חוות דעת הממונה על עבודות השירות.

בית המשפט קבע כי יש להניח לזכותה של המבקשת כי נסיבות חייה היו מורכבות ולא קלות. יחד עם זאת, עמד בית המשפט על כך שהמבקשת, אשר כבר ביצעה עבירת רכוש בעברה, מתקשה ליטול אחריות על מעשיה ובכך מעמידה בסיכון את ביטחון הציבור וכי מעשיה פגעו פגיעה בוטה בזכות לפרטיות של קורבנות העבירה ומשכך מחייבים העברת מסר הרתעתי.

לבסוף קבע בית המשפט כי העונש שהושת על המבקשת הינו קל וכי היה מקום לדחות את הערעור במלואו, אך מאחר והמדינה הסכימה למתן את העונש שנגזר עליה, קיבל בית המשפט את הערעור במובן זה שעונש המאסר בפועל הועמד על שלושה חודשים ויום אחד, ושאר רכיבי גזר הדין נותרו על כנם.

מכאן הבקשה שלפניי.

הבקשה ונימוקה

5. המבקשת עותרת להקל בעונש שנגזר עליה תוך המרת עונש המאסר בענישה חלופית, בדמות מאסר בעבודות שירות או הטלת שעות לתועלת הציבור. במסגרת הבקשה, טוענת המבקשת כי בקשתה מעוררת שאלות משפטיות עקרוניות בעלות חשיבות ציבורית וכן "סוגיה אנושית מצפונית" נוכח נסיבותיה האישיות יוצאות הדופן, כשבמרכזן התעללות שעברה על ידי בן זוגה לשעבר, מצב כלכלי של עוני קשה, ובעיות בריאותיות שונות. בגדרי הבקשה מעוררת המבקשת את השאלות: האם, בנסיבותיה האישיות, יש מקום לאוסרה למאסר ראשון וקצר בניגוד להמלצת שירות המבחן ומבלי לבחון היתכנות לענישה חלופית?; האם מאסר כזה הולם את המלצות דו"ח דורנר ואת עמדת בית המשפט בבג"ץ תנאי המחייבה עוד טוענת המבקשת כי בית המשפט המחוזי לא נתן משקל מספיק לנסיבותיה האישיות, ולהתנהגות רשויות אכיפת החוק כלפיה.

דיון והכרעה

6. לאחר עיון בבקשה הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות אף מבלי להידרש לתגובת המשיבה.

7. כידוע, רשות ערעור ב"גלגול שלישי" תינתן רק במקרים חריגים בהם הבקשה מעלה שאלה משפטיות או ציבורית בעלת חשיבות כללית (ר"ע 103/82 חנינון חיפה בע"מ, פ"ד לב (3) 123 (1982)), או במקרים יוצאי דופן בהם מתעורר חשש לאי-צדק מהותי או לעיוות דין (רע"פ 6487/12 דביר נ' מדינת ישראל, בפסקה 11 (15.7.2013)). הבקשה שלפניי אינה עומדת באמות המידה האמורות, חרף ניסיונה של המבקשת לשוות לבקשה אצטלה עקרונית. יתרה מזאת, גם אם טענות המבקשת מעוררות שאלות משפטיות, מצאתי כי המקרה הנדון הוא לא המקרה המתאים לבירור שאלות אלו, כפי שיובהר להלן (ראו והשוו: רע"פ 3928/13 פרפירייב נ' התובע הצבאי הראשי, פסקה 5 (9.6.2013)). למעשה, עסקינן בבקשת רשות ערעור הממוקדת בחומרת העונש שהושת על המבקשת. כידוע, כלל הוא כי לא תינתן רשות ערעור במקרים אלו אלא אם מתקיימת סטייה ניכרת ממדיניות הענישה המקובלת או הראויה (ראולמשל: רע"פ 6916/16 קרינאוני' מדינת ישראל, בפסקה 13 (6.12.2016)). סבורני כי העונש שהושת על המבקשת אינו סוטה ממדיניות זו (ראו והשוו: רע"פ 6365/13 קליינר נ' מדינת ישראל (23.9.2013); רע"פ 6481/17 האלהנ' מדינת ישראל (2.11.2017); רע"פ 6896/16 חנ' מדינת ישראל (12.9.2016)) ובוודאי שאינו סוטה

ממנו סטייה ניכרת. יתרה מכך, בפסק דינו, התחשב בית המשפט המחוזי בכלל השיקולים הנדרשים לקולא- ובראשם נסיבותיה האישיות של המבקשת - תוך איזוןם אל מול נסיבות ביצוע העבירות והערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה ממעשיה. לכך יש להוסיף כי בית המשפט אינו כבול להמלצת שירות המבחן וכי בקביעת העונש, משקלל בית המשפט מערך שיקולים רחב, כאשר המלצת שירות המבחן היא רק אחד מהם (רע"פ 8992/14 רפאלני' מדינת ישראל, בפסקה 12 (20.1.2015); רע"פ 7481/13 אולוסני' מדינת ישראל, בפסקה 10 (26.1.2014)). יוזכר גם, כי בעניינינו אין מדובר במעידה חד פעמית של המבקשת אלא בצבר של מקרי גניבה על פני מספר ימים, ולכל אלו מתווספת העובדה שהמבקשת ביצעה כבר עבירת רכוש בעברה ולא הורתעה מהליך פלילי שהסתיים בהרשעה ושלא כלל מאסר בפועל. לאור כל האמור - וללא שום קשר להיות המבקשת תושבת האזור - העונש שהושת עליה, ובפרט לאחר שהתקבלה ערעורה באופן חלקי בבית המשפט המחוזי, אינו חמור ואינו מצדיק כל התערבות בו.

8. סוף דבר, הבקשה נדחית ויחד עמה הבקשה לעיכוב ביצוע.

ניתנה היום, כ"ח באב התשע"ט (29.8.2019).

שׁוֹפֵט